

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA TATU

KIKAO CHA ISHIRINI NA NNE

20 MEI, 2016

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA TATU

KIKAO CHA ISHIRINI NA NNE – TAREHE 20 MEI, 2016

I. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI:

WAZIRI WA ARDHI, NYUMBA NA MAENDELEO YA MAKAZI:

Randama za Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara ya Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi kwa Mwaka wa Fedha 2016/2017.

II. MASWALI:

OFISI YA WAZIRI MKUU:

199. MHESHIMIWA DKT. ELLY MARCO MACHA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Waziri Mkuu (Sera, Bunge, Kazi, Ajira, Vijana na Watu Wenye Ulemavu):- Elimu kwa watoto wenye ulemavu hupatikana kwa vikwazo na matatizo mengi kiasi kwamba wengi huanza shule katika

umri mkubwa ukilinganishwa na watoto wasio na ulemavu:-

(a) Je, Serikali haioni umuhimu sasa wa kuongeza umri wa kustaafu kwa lazima kuwa miaka 65 kwa watu wenye ulemavu;

(b) Je, Serikali haioni umuhimu wa kutoa upendeleo maalum wa ajira kwa watu wenye ulemavu katika Wizara na Taasisi zake pale ambapo mtu mwenye ulemavu atakuwa na sifa stahiki wakati wa zoezi la ajira.

200. MHESHIMIWA SAUMU HERI SAKALA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Waziri Mkuu (Sera, Bunge, Kazi, Ajira, Vijana na Watu Wenye Ulemavu):-

Je, ni lini Serikali itaanza kutekeleza ahadi yake ya kuanza kuwalipa wazee pensheni.

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

201. MHESHIMIWA DUA WILLIAM NKURUA (NANYUMBU):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Wilaya ya Nanyumbu ilianzishwa Mwaka 2005 lakini mpaka sasa haina Hospitali ya Wilaya hivyo kuwalazimu Wananchi kufuata huduma hiyo katika Hospitali ya Wilaya ya Masasi lakini pia kumekuwa na jitihada za kuomba kukipandisha hadhi kituo cha Mangaka kuwa Hospitali ya Wilaya ya Nanyumbu lakini mpaka sasa hakuna mafanikio yoyote:-

Je, Serikali haioni umuhimu wa kukipandisha hadhi kituo hicho ili kuwa Hospitali ya Wilaya na kunusuru afya za wananchi wa Nanyumbu hasa wakinamama wajawazito kwa kulazimika kupelekwa Wilaya jirani ya Masasi.

202. MHESHIMIWA DEO KASENYENDA SANGA (MAKAMBAKO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Serikali ilipandisha hadhi Kituo cha Afya cha Makambako kuwa Hospitali lakini tatizo kubwa lililopo ni ukosefu wa vifaa tiba na kufanya watu wengi kwenda kutibiwa Kibena, Njombe au Ilembula:-

Je, ni lini sasa Serikali itapeleka vifaa hivyo ili watu wasipate taabu ya kwenda kutibiwa Kibena, Njombe au Ilembula.

WIZARA YA FEDHA NA MIPANGO

203. MHESHIMIWA ANNA RICHARD LUPEMBE (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Fedha na Mipango:- Wanawake wengi wa Vijijini hawakopesheki kwa sababu Benki haziwafikii huko Vijijini lakini pia hawana mafunzo maalum ya kuwasaidia ujuzi wa namna ya kufikia huduma hiyo ya kukopeshwa:-

- (a) Je, Serikali ina mpango gani wa kupeleka huduma ya Benki kwenye Vijiji ili wanawake wa huko waweze kupata mikopo;
- (b) Je, Serikali haioni umuhimu wa kuwapa wakinamama hao mafunzo maalum yatakayowasaidia katika kujipanga kukopa.

**WIZARA YA MAMBO YA NJE, USHIRIKIANO WA
AFRIKA MASHARIKI, KIKANDA NA KIMATAIFA:**

**204. MHESHIMIWA USSI SALUM PONDEZA
(CHUMBUNI):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Mambo ya Nje, Ushirikiano wa Afrika Mashariki, Kikanda na Kimataifa:- Hapo kwanza Maafisa Uhamiaji wetu walikuwa wakipelekwa kwenye Balozi zetu kufanya kazi ya kutoa viza kwa wageni wanaotaka kuja Tanzania lakini hivi sasa Maafisa hao hawafanyi tena kazi hiyo na badala yake kazi hizo inafanywa na Maafisa wa Wizara ya Mambo ya Nje na hutoa viza hizo hata kwa waombaji wasiotakiwa kupewa:-

- (a) Je, kwa nini Maafisa hao wa uhamiaji waliondolewa kwenye Balozi hizo;
- (b) Je, ni sahihi kwa Maafisa wa Mambo ya Nje kufanya kazi za kutoa viza kwa wageni.

WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI:

205. MHESHIMIWA DEVOTA MATHEW MINJA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Mambo ya Ndani ya Nchi:- Askari wa Jeshi la Polisi na Magereza wanaishi katika nyumba chakavu zisizokuwa na hadhi ikilinganishwa na kazi zao wanazofanya kwa jamii:-

Je, Serikali ina mpango gani kuwaboresha makazi.

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

206. MHESHIMIWA YAHAYA OMARY MASSARE (MANYONI MAGHARIBI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Kila Mtanzania ana haki ya kupata habari wakiwamo wananchi wa Itigi:-

Je, kwa nini wananchi wa Itigi na maeneo jirani wananyimwa haki ya msingi kutokana na Kituo cha Radio Mwangaza kuzuia masafa ya Radio nyingine ikiwemo Radio ya Taifa TBC na TBC FM.

WIZARA YA VIWANDA, BIASHARA NA UWEKEZAJI:

**207. MHESHIMIWA RASHID ABDALLAH SHANGAZI
(MLALO):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Viwanda, Biashara na Uwekezaji:-

Je, ni lini Serikali itasimamia kwa dhati sheria zake na kuondosha unyonyaji na ukandamizaji unaofanywa na wachuuzi kwa kununua mazao ya Wakulima kwa utaratibu wa kufunga lumbesa.

WIZARA YA MAJI NA UMWAGILIAJI:

**208. MHESHIMIWA DKT. MARY MICHAEL NAGU
(HANANG):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji na Umwagiliaji:- Serikali ilitoa fedha kiasi cha shilingi milioni mia nne za awamu ya kwanza kwa ajili ya Skimu ya Umwagiliaji katika kijiji cha Endagaw na mradi huo kwa ujumla unagharimu shilingi milioni mia nane:-

Je, ni lini Serikali itamalizia kiasi cha fedha kilichobaki ili kukamilisha mradi huo.

III. HOJA ZA SERIKALI:

WAZIRI WA NISHATI NA MADINI:

Kwamba, Bunge sasa likubali kujadili na kupitisha Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara ya Nishati na Madini kwa Mwaka wa Fedha 2016/2017.

(Majadiliano yanaendelea)

**DODOMA
20 MEI, 2016**

**DKT. T. D. KASHILILAH
KATIBU WA BUNGE**

